

מי שהוציא אוהו פרק רביעי עירובין

מב.

עין משפט גב מצוה

ח א מיי פ"כ"ו מהל' שנת
הלכה ד סמג לאון סו
טו"ש ע"ה א"ח סי' שזו פסוק
ז:
ב ב מיי"ש ע"ה ח סמג
ע"ה טו"ש ע"ה א"ח סי'
תג:

רבינו הגנאל

ואסיקנא, דכולי עלמא
מזיד לא והכא בשוגג
שלא במקומן פליגי, תנא
קמא סבר בשוגג שלא
במקומו שרי, ור' נחמיה
אמר אפילו בשוגג נמי
במקומו אין, שלא
במקומו לא, איני הוא
מדקתני בההיא ר' נחמיה
ור' אלעזר בן יעקב
אומרים לעולם אסורין עד
שיחזרו למקומן שוגגין,
מכלל דתנא קמא סבר
במזיד נמי שרי, אלא לאו
ר' ש"מ תנאי היא ש"מ, אמר
רב נחמן אמר שמואל מי
רב [אניו יודע תחום שבת,
מהלך אלפים פסיעות
בינוניות והוה תחום שבת,
ועוד אמר רב נחמן אמר
שמואל שבת בבקעה
והקיפוה גרים מחיצה
בעבובין ואוכפות
ומשאות וכיוצא בהן
בשבת, מהלך בה אלפים
אמה ומטלטל בכולה על
די זריקה, רב הונא אמר
מהלך בה אלפים אמה
דאינו תחומיה, ומטלטל
בה ב' אמות, דא"ע
דניקפה מחיצה נעשית
כאילו נפרצה המחיצה
הרביעי' [ב]מלאה למקום
האסור לה שהוא חוץ
לתחומו, ואילו היתה
הקיפה באלפים אמה או
פחות היה מותר לטלטל
בכולה, אבל כיון שהיא
יתר נעשית כאילו נפרצה
במקום האסור לו, ועל ידי
זריקה נמי אינו מטלטל
גזירה שמא ימשוך אחר
חפצו ויצא חוץ לתחומו.
ואסיקנא וכן א"ר חייא בר
רב ברב הונא, א"ל רב
נחמן לרב הונא לא תפלוג
עליה דשמואל דאמר
מהלך בה אלפים אמה
ומטלטל בכולה על ידי
זריקה, דהא תנאי כותיה

מב"ב דתנא קמא במזיד נמי שרי. נראה להלכתא כתנא קמא
ואף על גב דקיימא לן משנת רבי אליעזר קב ונקי הכא
לא קיימא לן כותיה אלא כרבינן כיון דסבר רב פפא כרבינן ואף
בשוגג שלא במקומן נראה להלכתא כ"ק דשרי מדקאמרין במזיד
במקומן כולי עלמא לא פליגי דלאסור
כי פליגי בשוגג שלא במקומן ואם כ"ש
דרב פפא דשרי במזיד במקומן כ"ש
דשרי בשוגג שלא במקומן ועוד
דקיימא לן דלא קנסין שוגג אטו
מזיד לא גדלוורתא ולא דרבינן
מיהו על כרחן הא דאמר רבא
שוגג שלא במקומן לאו משום דקניס
שוגג אטו מזיד דהא במקומן לא
קניס שוגג אטו מזיד אלא משום כיון
דאינן להן אלא ארבע אמות גזרינן
דילמא אחי להוילין חוץ לארבע
אמותיה וכן איתא בירושלמי דקאמר
ר' נחמיה דלמר עד שיחזרו למקומן
שוגגין איתא כ"מ דלמר המבטל
בשבת בשוגג יאכל ואף ע"ג דהבא
בציל ישראל זה מותר לישראל אחר
ואמרין לקמן (דף מו:): דחפצי
נכריים קונין שביטה ולא גזרינן שמא
יזיל חוץ לעיר יש לחלק בין עיר
לארבע אמות ועוד דכשנעשה ע"י
נכרי לא החמירו ועוד הא דחפצי
נכרי קונין שביטה היינו דגזרו בעלים
דנכריים אטו בעלים דישאל ומשום
הכי לא גזרינן שמא יזיל דלא גזרינן
גזירה לגזירה: **וּבְבָרִים** שהקיפה
מחיצות. בירושלמי מוקי לה כרבי
יהושע ומיהו ב"קונט' פי' דאיתא נמי
כ"ג דלמר נתנוהו דזיר או בסקה
מהלך את כולה וא"ע דלא שנת
באורי מחיצות מצעוד יוס דלא הקילו
חכמים אלא התם דאינן לו אלא ארבע
אמות אצל הכא דיש לו אלפים לא
הקילו: **וּמְטַלְטֵל בְּכוֹלָה ע"י**
זריקה. נראה ל"י דאף מוך אלפים
מטלטל ע"י זריקה אצל כי אורחיה
אינו מטלטל אלא ארבע אמות דלענין
טלטול כי אורחיה נפרצה למקום
האסור לה:

רבי נחמיה אומר במקומן יאכלו שלא
במקומן לא יאכלו מאי במקומן אילימא
במקומן במזיד והא קתני בהדיא רבי
נחמיה ורבי אליעזר בן יעקב אומרים
לעולם אסורין עד שיחזרו למקומן שוגגין
בשוגג אין במזיד לא אלא לאו במקומן
בשוגג וחסורי מחסרה והכי קתני פירות
שיצאו חוץ לתחום בשוגג יאכלו במזיד לא
יאכלו במזה דברים אומרים שלא במקומן
אבל במקומן אפילו במזיד יאכלו ואתא ר'
נחמיה למימר אפי' במקומן נמי בשוגג אין
במזיד לא לא במזיד במקומן דכולי עלמא לא
פליגי דאסור והכא בשוגג שלא במקומן
פליגי תנא קמא סבר בשוגג שרי שלא במקומן
ורבי נחמיה סבר אפילו שוגג במקומן אין
שלא במקומן לא והא מדקתני סיפא **רבי**
נחמיה ורבי אליעזר בן יעקב אומרים לעולם
אסורין עד שיחזרו למקומן שוגגין שוגג אין
במזיד לא מכלל דת"ק סבר במזיד נמי שרי
שמע מינה: אמר רב נחמן אמר שמואל
היה מהלך ואינו יודע תחום שבת *מהלך
אלפים פסיעות בינוניות וזו היא תחום
שבת ואמר רב נחמן אמר שמואל
= שבת בבקעה והקיפוה גברים מחיצה
בשבת מהלך אלפים אמה ומטלטל בכולה
על ידי זריקה ורב הונא אמר מהלך אלפים
אמה ומטלטל ד' אמות וניטלטל בכולה
על ידי זריקה שמא ימשך אחר חפצו
באלפים מיהת ליטלטל כי אורחיה משום
האסור לה חייא בר רב אמר מהלך אלפים
אמה ומטלטל באלפים אמה כמאן דלא כרב
נחמן ולא כרב הונא אימא מטלטל בארבע
אי הכי היינו דרב הונא אימא וכן אמר רבי
חייא בר רב א"ל רב נחמן לרב הונא לא
תיפלוג עליה דשמואל דתניא בוותיה דתניא
היה

רבי נחמיה אומר במקומן. אם חזרו למקומן יאכלו אצל שלא במקומן
כל זמן שהן חוץ לתחום לא יאכלו: מאי במקומן. דשרי רבי נחמיה
הכי חזרו: אי נימא. אפילו במזיד דחשיב להו אנוסין והוי כהוליאורו
נכריים והחזירוהו: והסיניא. אחריתי בדידיא רבי אליעזר ורבי

נחמיה אמרי לעולם אסורין כו': אלא
לאו. על כרחן הא במקומן בשוגג
קאמר מכלל דת"ק אף במזיד שרי
היכא דחזרו ותרתי קולי אית ליה:
וחסורי מחסרה כו' שלא במקומן.
שלא חזרו הוא דבמזיד לא יאכלו אם
יאצו במזיד אצל חזרו במקומן (חזרו)
במזיד נמי יאכלו: ואסא רבי נחמיה
למימר. הא בשוגג יאכלו במזיד לא
יאכלו דקאמר אשלא במקומן אינו כן
אלא במקומן איתמר דאם חזרו למקומן
בשוגג יאכלו אם במזיד לא יאכלו ות"ק
אית ליה דרב פפא: לא במזיד. אפי'
במקומן לת"ק אסור ומתני' לא תחסר'
אלא דקתני דלא איירי תנא קמא
בחזרה כלל ורבי נחמיה אשלא
במקומן תתא לאפלוגי דקאמר תנא
קמא שוגג יאכלו ואתא רבי נחמיה
למימר הא חילוק דיהבט בין שוגג
למזיד לאו אשלא במקומן איתמר
אלא במקומן והכי קאמר ר' נחמיה
חזרו במקומן יאכלו בהאי שוגג
דקאמרת אצל שלא במקומן אפילו
בשוגג לא יאכלו: והא מדסיני. בהך
אחריתי לעולם אסורין כו' מכלל
דבתרתי פליגי ותנא קמא במזיד
במקומן נמי שרי דאי חדא קולא הוא
דמיקל ור' נחמיה בזהוהו הוא דפליגי
הכי איבעי ליה למיתני דתנא במקומן
במקומן יאכלו שלא במקומן לא יאכלו
ואנא ידענא דאשוגג דשרי תנא קמא
שלא במקומן קאתא רבי נחמיה למימר
הא דשוגג דשרי במקומן הוא דשרי
שלא במקומן לא ומתנא לעולם
אסורין עד שיחזרו שוגגין שמע מינה
(*) לת"ק דשרי היכא דאיכא חדא
להתירא כגון שוגג שלא במקומן או
מזיד במקומן כיון דאיכא חדא
לתיבוצא וקאמר רבי נחמיה לעולם
אסורים עד דאיכא תרתי להתירא
שוגג ובמקומן ולעולם תנאי היא:
פסיעה בינונית. דרך הליכתו של
אדם אמה: שנת בנקעה. יש לו

ממקומו אלפים אמה לכל רוח: והקיפוה נכריים מחילות בשבת. ולדירה
כגון שהקיפוה לדור בתוכה דאי לאו הכי ציורת מצית סתמים לא
משמריא לטלטולי בה אלא ד' אמות: מהלך בה אלפים. דלא מהני ליה הנך מחילות להיות לו כד' אמות דכי אמרינן [ע"ב] כל הבית כולו
כו' אמות היכא דשבת באורי מחילות מצעוד יוס אצל הכא דבשעת שביטה לא הוו מחילות לא ואפי' לרבן גמליאל דאמר [מנא]: [הואילאורו
נכריים ונתנוהו דזיר או בסקה דא"ע] דלא שנת באורי מחילות נעשית לו כארבע אמות ומהלך את כולה התם הוא דמי שהוליאורו
נכריים אין לו אלא ארבע אמות הקילו חכמים אצלו להיות לו היקף מחילות כארבע אמות אצל הקונה שביטה שיש לו אלפים אמה לא
הקילו חכמים אצלו להיות לו היקף מחילות כארבע אמות אלא אם כן שנת באורין ומדע דהא רב הונא וחייא בר רב תלמידי דרב
נייהו ואמר רב [ע"ב] הלכה כרבן גמליאל דזיר וסקה והכא אסרי כשמואל ובמתני' נמי הכי תנן לקמן ב' כיצד מעבדין (דף סא). ומודד
שאמרו נותנין לו אלפים אמה אפילו סוף מדתו כלה במערה אינה לו כארבע אמות ואילו הוליאורו נכריים ונתנוהו בה מהלך את כולה
והא דזיר הכל היא: ומטלטל בכולה. אפי' חוץ לאלפים שאין לו רשות להלך מותר לטלטל ע"י זריקה כלומר מותר לזרוק שם דקיימא
לן [לעיל ב.]. מחיצה העשויה בשבת שמה מחיצה וממילא שמעינן דבתוך אלפים מטלטל כדרכו דהא מחילות נינהו: ומטלטל בארבע אמות.
כאילו לא היתה שם מחיצה וטפי מארבע לא ואפילו בזריקה דלא שני לן בין טלטול כי אורחיה לטלטול דזריקה אלא במקום שמותר
לטלטל האסור להלך כגון מתוך התחום לחוץ התחום אצל במקום שהוא מותר להלך אי שרי לטלטל בזריקה שרי נמי לטלטל כי אורחיה ואי
אסרי תרתייהו אסרי וכו' דאמר ליה רב הונא לטלטל באלפים שלו אפילו זריקה נמי אסור ומעמא מפרש ש"מ: ומקשינן לרב הונא ונטלטל
בכולה. ואפילו חוץ לאלפים ע"י זריקה דהא קיימא לן מחיצה הנעשית בשבת מחיצה היא ב' [ע"ב]. ונהי דאיהו לא מצי אזיל כיון דלא
שבת באוריה לא הוי ליה כארבע אמות אצל מכל מקום מחילות נינהו: שמא ימשך אחר חפצו. חוץ לאלפים הלכך גזרינן טלטול בזריקה אטו
הילוך: באלפים מיהם. שהוא מותר להלך בהן וליכא למיגזר בהו משום שמא ימשך אחר חפצו ניטלטל כי אורחיה טלטול גמור וכל שכן זריקה דהא
מחילות מעלייתא נינהו. ומשני כיון דחוץ לאלפים אסור לטלטל אפילו בזריקה משום שמא ימשך אחר חפצו וכל שכן כי אורחיה דהא אין יכול
להלך שם ולטלטל מיהסר נמי באלפים משום דהוי אלפים דייליה נפרצין לחוץ לאלפים דאסרי ליה משום גזרה שמא ימשך דהא אין הפסק
ביניהן והיא מחיצה הנפרצת במלואה למקום האסור לה: ומטלטל באלפים. אפילו כי אורחיה וחזן לאלפים לא אפילו בזריקה: לא כרב
נחמן ולא כרב הונא. ומה נפשך אי גזר שמא ימשך אפילו אלפים ניתסרו משום מחיצה הנפרצת למקום האסור לה ואי לא גזר שמא
ימשך לטלטל חוץ לאלפים בזריקה: עליה דשמואל. דרב נחמן משמיה דשמואל אמרה: דסיניא כווסיה. דלא גזרינן שמא ימשך: